

РОМАНСЬКІ МОВИ

УДК 821.161.2:811.133.1

DOI <https://doi.org/10.32838/2710-4656/2022.3/25>**Чистяк Д. О.**

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

МІФОПОЕТИЧНА КАРТИНА СВІТУ У «ТРЬОХ МАЛЕНЬКИХ ДРАМАХ ДЛЯ МАРІОНЕТОК» МОРІСА МЕТЕРЛІНКА (1894)

У статті здійснено реконструкцію міфопоетичної картини світу у «Трьох маленьких драмах для маріонеток» (1894) франкомовного письменника-символіста, реформатора європейської «нової драми» Моріса Метерлінка. Проведено критичний аналіз метерлінкознавчих досліджень міфопоетичної концептуалізації з виділенням перспектив, виявлено структурно-семантичні маркери міфологічної картини світу в художньому тексті на різних стадіях їхнього міфопоетичного реформування, визначено семантичне навантаження й ієрархічність вербалізованих мовних структур у формуванні основних образних парадигм з подальшою реконструкцією міфопоетичної картини світу. Аналіз зафіксованих даних дозволяє виділити основну міфопоетичну дієсхему, наявну в усіх текстах ранньої драматургії, окрім драми «Смерть Тентажля»: перехід із негативно маркованої метаобразної ізотопії «ЖИТТЯ-СМЕРТЬ» у позитивно марковану метаобразну ізотопію «СМЕРТЬ». У тексті драми «Аладіна і Паломід» наявний розширений варіант такої дієсхеми: перехід із позитивно маркованої метаобразної ізотопії «ЖИТТЯ» до негативно маркованої метаобразної ізотопії «ЖИТТЯ-СМЕРТЬ», і далі – до позитивно маркованої метаобразної ізотопії «СМЕРТЬ». Варіантом такої дієсхеми постає ініціаційний шлях у драмі «Смерть Тентажля», де за актантом Тентажль зафіксовано перехід із позитивно маркованої метаобразної ізотопії «СМЕРТЬ» у позитивно марковану метаобразну ізотопію «ЖИТТЯ», а звідти – у негативно марковану метаобразну ізотопію «ЖИТТЯ-СМЕРТЬ». Провідну міфічно конотовану ідею «Трьох маленьких драм для маріонеток» М. Метерлінка визначено як «нейтралізацію негативної семантики Життя через перехід у позитивно марковану Смерть». Водночас із цією провідною ідеєю пов'язані міфічно конотовані мікроідеї «кругообіг душі» та «спокута внутрішнього негативу». Провідною міфічно конотованою темою ранньої драматургії М. Метерлінка виступають «взаємозв'язки між Життям і Смертю», з актуалізацією мікротем «взаємозв'язок Життя, Смерті й Вічності», а також «взаємозв'язок Кохання, Смерті й Вічності». Перспективним видається подальше дослідження міфопоетичних закономірностей авторської картини світу в інших драматичних творах М. Метерлінка для виділення загальної міфопоетичної картини світу драматургії видатного бельгійського франкомовного письменника в ширших семіотичних контекстах.

Ключові слова: міф, інтертекст, символізм, концептосистема, концепт, образ, картина світу.

Постановка проблеми. Міфопоетичний рівень художньої концептуалізації закономірно привертає дедалі більшу увагу дослідників сучасної філології, адже актуальність таких студій обґрунтовується постструктуралістським контекстом, де розширення міждисциплінарних зв'язків сприяє включенню мовного матеріалу в ширші семіосфери культури етносу та лінгвокультури середземноморської традиції. Міфопоетичне

знакоутворення відіграє ключову роль субстрату в структурно-семантичному інваріанті художньої концептуалізації й імагінативного потенціалу символічного тексту, що перебуває в інтертекстуальній взаємодії з різноманітними культурними традиціями. Розроблена нами в попередніх роботах [5; 6; 8] методика лінгвоміфопоетичного інтертекстуального аналізу концептуалізації застосована в цій статті на матеріалі визначного твору періоду

європейської «нової драми» – «Трьох маленьких драм для маріонеток» бельгійського франкомовного письменника Моріса Метерлінка, чий внесок у реформування символістської мистецької традиції (зокрема й модерністичного повороту в українському драматургічному ареалі) важко переоцінити.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема реконструкції авторської міфопоетичної картини світу в ранній драматургії Моріса Метерлінка лише окреслюється в зарубіжному метелінкознавстві попри ще авторську фіксацію тези про наявність міфологічного субстрату в символічному знакоутворенні. Варто особливо відзначити дослідження, проведені Ф. Ван де Керкхове. Г. Компером, М. Декан, М. Куврер, К. Люто, М. Мазоччі Дольйо, Е. Стед, І. Шкунаєвою, що розкривають окремі аспекти міфопоетичної концептуалізації в драматургічних текстах бельгійського класика. Зауважимо також, що окремі твори з циклу «Три маленькі драми для маріонеток» уже розглядалися нами в попередніх розвідках, присвячених текстам «Алладіна і Паломід» [7], а також «Смерть Тентажиля» [9], короткий виклад результатів цих досліджень подано нижче. Поряд із тим маємо відзначити, що в комплексному розгляді «Три маленькі драми для маріонеток» не поставали предметом аналізу ані зарубіжних, ані вітчизняних філологів у лінгвоміфопоетичному розрізі, тож наше дослідження постає першим узагальненим розглядом міфопоетичної картини світу М. Метерлінка в зазначених творах.

Постановка завдання. Метою статті постає моделювання міфопоетичної картини світу у «Трьох маленьких драмах для маріонеток» М. Метерлінка (1894), визначній трилогії європейського «нового театру» [3], до якої увійшли «Алладіна і Паломід», «Всередині» та «Смерть Тентажиля». Для цього передбачається критичний аналіз метелінкознавчих досліджень міфопоетики в творчості бельгійського письменника з виділенням проблем; визначення структурно-семантичних маркерів міфологічної картини світу; делімітація семантичного навантаження й структурної ієрархії вербалізованих мовних одиниць у формуванні образних парадигм у «Трьох маленьких драмах для маріонеток» М. Метерлінка для подальшої реконструкції структурно-семантичного ядра міфопоетичної картини світу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Як ми вже відзначали в попередньому дослідженні [7], у першій частині трилогії, драмі М. Метер-

лінка «Алладіна і Паломід» актуалізуються як позитивно, так і негативно марковані міфопоетичні структури. Для доби неоліту маємо зауважити такі метаобрази міфопоетичного концепту *НЕДОЛЯ*, як *ТЕМНЕ* (вербалізований образ «le château», конотований як міфологічний комплекс Аїд із міфемами печери Аверно, чорними лісами Персефони), *ЧУЖЕ* (актант Palomides), *ЗЕМЛЯ* (актант Palomides з епітетом «couvert de poussière»), *ВОЛОГЕ* (міфема ріки Ахеронт, печери Аверно), *СТАРЕ* (актант Ablamore). Позитивно маркований міфопоетичний концепт *ДОЛЯ* маркується метаобразами *СВІТЛО* (актанти Alladine, Astolaine, Palomides в образі «cavalier», Ablamore в образі «відкривача вікна», l'Agneau), *ВЕЧНА* (актант Palomides в образах «les forêts», «les fleurs», «les douces choses vertes», міфема Адоніса), *СВІТАНОК* (актанти Alladine, Astolaine у вербалізованому образі «aurore»). Поряд із тим, у тексті наявне нашарування архаїчних метафор доби залізного віку як корелятивів міфопоетичного концепту *НЕДОЛЯ* в епітетах «божевільний» (актант Ablamore), «сліпий» (актанти Alladine та Palomides), «поснулий» (актанти Alladine, Ablamore). Водночас у тексті наявна відчутна семантизація анімістичної тотожності *СМЕРТЬ* = *СВІТЛО* (міфема Острови Блаженних у вербалізованих образах «les douces choses vertes», платонівська ідеологема Божественного Блага у вербалізованому образі «l'eau surnaturelle»).

Розглянемо тепер детальніше міфопоетичну концептуалізацію у драмі «Всередині» (1894), центральній частині трилогії. Вона вперше вийшла друком у видавництві Едмона Демана (Брюссель) у 1894 р., з подальшими авторськими правками у перевиданні 1902 р., а також репринтним варіантом у інших видавців (1902, Пер Лямм; 1910, Нельсон; 1918, Ежен Фаскель; 1924, Крес; 1926, Лез Екрівен Реюні у Парижі). При записі п'єси нами використано коментоване видання драми за коментарями Ф. Ван де Керкхове [16], із урахуванням рукописного варіанту (Кабінет Моріса Метерлінка, Гент, Од. зб. № А. II. 2).

Ідентифікація потенційних міфічно конотованих вербалізованих образів у тексті драми дозволила виявити потенційні семантичні зв'язки доби неоліту. Серед них до позитивно маркованих можна віднести такі: *ДОЛЯ* = *СВІТЛО* (вербалізовані образи, нижче – *ВО*: «les fenêtres», «une lampe», «le fleuve», «les lumières», «la clarté», «les étoiles»), *ВОГОНЬ* (*ВО* «les feux»), *МОЛОДЕ* (*ВО* «les filles», «les enfants»), *СВОЄ* (*ВО* «la famille», «les portes»), *ВЕЧНА* («le feuillage»), *ЖИТТЯ*

(«Marthe»). До негативно маркованих можемо зарахувати наступні: НЕДОЛЯ = СТАРЕ (ВО «le jardin», «le vieillard», «l'aïeule»), ВОДА (ВО «l'onde», «l'eau», «le fleuve»), ЗЕМЛЯ (ВО «la terre»), ЧУЖЕ (ВО «l'étranger»), ТЕМНЕ (ВО «les arbres», «les yeux», «l'obscurité», «la nuit»).

На початку п'єси в текст уводиться ВО «un vieux jardin planté de saules», у якому стоїть будинок, де «une famille fait la veillée sous la lampe», при вогні, з двома усміхненими, вбраними в біле дівчатами, які вишивають [16, с. 57]. Власне, семантична опозиція СВОЄ / ЧУЖЕ, як видно з назви твору, й регулюватиме поділ авторської концептосфери, побудованої зокрема й на античному міфологічному інтертексті (за свідченням Т. Цив'ян [3, с. 76], ця опозиція – одна з найістотніших у балканській картині світу; схоже спостереження в Є. Мелетинського [1, с. 278]). Уже в ремарці можна спостерегти інфернально конотований вечірній сад із вербами, який актуалізує образ священного саду Персефони, предтечі Аїду (пор.: «Одіссея» Гомера, Пісня X: «les bois sacrés de Perséphonéia, où croissent des saules stériles» [13, с. 157]), а також присутність вісників Смерті – актантів Le Vieillard та L'Etranger (вони актуалізують неолітичні метаобрази СТАРЕ та ЧУЖЕ міфопоетичного концепту НЕДОЛЯ).

Маркерами смертоносної семантики цих актантів постають і їхні атрибутивні характеристики. Для Чужинця – то ВО «l'eau froide» і «la poitrine couverte de terre» [16, с. 60], що імплікують метаобрази ВОДА і ЗЕМЛЯ міфопоетичного концепту НЕДОЛЯ (зауважимо, що ВО «la poitrine couverte de terre» сугестує образ повсталого із землі мерця). Увиразне цю семантику й міфологема «перенесення на інший берег» мертвої юнки [16, с. 60], яка відсилає у давньогрецькій міфології до звичної дії Харона, перевізника через ріку смерті – Ахеронт [18, с. 381]. Носіями ж вітальної семантики можна вважати такі ВО неолітичних метаобразів СВІТЛО та ВОГОНЬ міфопоетичного концепту ДОЛЯ, як: «lampe», «les jeunes filles en blanc (qui) rêvent, brodent et sourient à la tranquillité de la chambre», «l'enfant» [16, с. 57]. Окремо відзначимо античну метафору доби залізного віку «доля = прядиво», що реалізувалася в міфемі прядильниць людського життя, Парок, «vierges de la nuit» [15, с. 47].

Метаобраз ВОЛОГЕ міфопоетичного концепту НЕДОЛЯ доби неоліту актуалізується в сюжетній колізії: донька господарів будинку під вербами тоне з невідомих причин. Водночас, водна стихія реалізується як у негативних («la première vague

(du malheur)» [16, с. 59]), так і у позитивних ВО («le fleuve plus clair que la route» [16, с. 60]). Амбівалентне маркування води увиразнюється ставленням до смерті самої Потопельниці: та водночас боїться смерті («pleure dans l'obscur» [16, с. 60], де темрява – архаїчний корелят НЕДОЛІ), і прагне смерті («parle en souriant des fleurs qui sont tombées» [16, с. 62]; «опалі квіти» тут – загальнокультурна метафора смерті). Така амбівалентність пов'язана з контамінацією маркування потойбічного як СВІТЛА (рудименти анімістичної тотожності НЕБО = ЖИТТЯ) із негативною семантизацією потойбічного в метаобразі ТЕМНЕ (міфема Аїду). Перше прото-концептуальне відношення наявне у міфологемі «розпущені коси»: коли актант Чужинець знаходить потопельницю, «sa chevelure s'était élevée presque en cercle et qui tournoyait ainsi, selon le courant» [16, с. 60]. Саме коли йдеться про «розпущені коси», актант Старець, що має оголосити родині про смерть юнки, бачить, як тремтить «sur leurs épaules la chevelure de ses deux sœurs» [16, с. 60].

У першому випадку дію слушно пов'язати зі знаком божественного впливу: мертва діва перебуває в екстатичному єднанні з богом Сонця Аполлоном (звідси – таксема /ясність/, закріплена за символом «ріка»), подібно до провісниці Сивіли з «Енеїди» Вергілія (пор.: «ses cheveux se hérissent éperdue, elle respire à peine c'est Apollon lui-même qui la pénètre de son souffle» [18, с. 359]). Таким чином, для самогубці смерть стала запорукою єднання з вічним началом буття. Вочевидь, має рацію М. Вуд, що відзначав за символікою волосся в М. Метерлінка потенційне «єднання із великою душею природи» [19, с. 6], а Д. Кантоні – «прагнення долучитися до вітальних сил природи все світньому єднанні» [11, с. 146]. Волосся діви, за спостереженням М. Куврер – солярний символ [12, с. 49], що також імплікує тезу про поєднання із джерелом світла (міфема Аполлона). Водночас за актантним комплексом Сестри у драмі «Всередині» закріплено така дію: «les cheveux se dressèrent sur (leurs) têtes» [16, с. 219]. Така дія наявна також у трагедії Софокла «Едип у Колоні» і закріплена за актантами Антигона й Ісмена, під час сходження у потойбічне їхнього батька Едипа. Таким чином, в обох текстах образ «оживання кіс» фігурує в контексті контакту з божеством (у Софокла – із Зевсом, провідником мертвих).

Смерть самогубці як розчинення у божестві передбачає й вітальну символіку атрибутів небіжчиці: її завітчують «feuillage» [16, с. 63], а несуть – при світичах [16, с. 64], що актуалі-

зує неолітичні метаобрази СВІТЛО та ВЕСНА міфопоетичного концепту *ДОЛЯ*. Можна стверджувати, що дана образність детермінована наявністю в тексті рудиментів ще анімістичної тотожності ПОТОЙБІЧНЕ = СВІТЛО. До цієї ж групи міфічно конотованих інтертекстом відносимо ВО «le ciel étoile», що з'являється у тексті [МРТ, 74], коли родина відчиняє замкнуті двері (О. Фрейденберг наголошувала на «космічності» образу відчиненої двері як медіатора між світом-могилою та потойбічним світлом [3, с. 204]) та бачить мертву юнку, а відтак може виступати знаком єднання небіжчиці з божественним, перенесенням у світ небесних світил.

Як і в попередніх драмах М. Метерлінка, у «Всередині» оприявлюється як позитивна, так і негативна міфопоетична семантика. До позитивно маркованих одиниць належать ВО «les jeunes filles» (міфема Антигони, Ісмени та Сивілли), «l'Enfant», «les filles qui brodent» (міфема Парок), «les portes fermées», «le feuillage», що актуалізують метаобрази ЮНЕ, БІЛЕ, СВОЄ, ВЕСНА міфопоетичного концепту *ДОЛЯ* і згруповані довкола локусу «la maison», хоча наявні й у деяких маркерах зовнішнього світу природи (образи «les enfants», «les lumières», актанти Marthe й Marie, які також актуалізують неолітичні метаобрази ЮНЕ і СВІТЛЕ). Однак здебільшого світ зовнішній конотується неолітичними метаобразами ТЕМНЕ, ВЕЛИКЕ, СТАРЕ, ЧУЖЕ, ЗЕМЛЯ, ВОЛОГЕ міфопоетичного концепту *НЕДОЛЯ* (ВО «la nuit trop obscure», «les saules» як маркери міфологічного комплексу Аїд, актант «Viillard» як корелят метаобразу СТАРЕ, ВО «un étranger trempé d'eau et couvert de gterre» (міфема Харона), ВО «le fleuve», «les pleurs»). Поряд із цим, наявна семантизація доби анімізму ПОТОЙБІЧНЕ = СВІТЛО (ВО «le fleuve clair», «les étoiles», «les portes ouvertes», «les cheveux qui se dressent», актант Noyée, міфема Аполлона й Сивіли).

У тексті драми М. Метерлінка «Всередині» моделюються міфічно конотовані метаобразні ізотопії (далі – МКМОІ) «ЖИТТЯ (+)», «ЖИТТЯ-СМЕРТЬ (-)» і «СМЕРТЬ (+)». До першого виду МКМОІ належить топос будинку (ВО «юні дівки», міфічні дескриптори (далі – МД) Антигони, Ісмени та Сивіли, актант «немовля», ВО «біле прядиво», МД Парки, ВО «замкнуті двері», «зрізане гілля» актуалізують метаобразні ізотопії МОЛОДЕ, БІЛЕ, СВОЄ, ВЕСНА концепту *ДОЛЯ*), а також деякі маркери довколишнього (ВО «діти», «світличі», актанти Марта й Марія, метаобрази МОЛОДЕ, СВІТЛЕ МПК *ДОЛЯ*). Друга МКМОІ

охоплює світ навколишньої природи, що маркується як джерело смерті (ВО «надто темна ніч», «темна кімната», «плакучі верби» як маркери МД Аїд, ВО «старець», «обсипаний землею й замочений чужий», МД Харон, ВО «ріка», «плач», метаобрази ТЕМРЯВА, ВЕЛИКЕ, СТАРЕ, ЧУЖЕ, ЗЕМЛЯ, ВОЛОГЕ концепту *НЕДОЛЯ*).

Медіаторами між двома МКМОІ постають актанти Сестри-Дівки (Марта, Марія, Сестри Потопельниці, МД Антигона та Ісмена), а також носій смерті Старець-Вісник. Поряд із цим, у тексті сугестується локус потойбічного, що маркується метаобразами СВІТЛО, ВОГОНЬ (пізноанімістичний прото-концептуальний зв'язок СМЕРТЬ = СВІТЛО) у ВО «ясна ріка», «зірки», «прочинені двері», «живе волосся» як кореляти МД Аполлона й Сивіли. При цьому контакт із трансцендентним реалізується в актанті Потопельниця (МД Сивіла) та Чужинець (МД Харон) як медіаторів між світом живих, мертвих і потойбічним Світлом (ідеологема платонівського Блага як джерела світла на Землі).

Натомість (як ми вже відзначали в попередній розвідці) міфологічний інтертекст у кінцевій драмі трилогії, «Смерть Тентажиля», актуалізує як позитивну, так і негативну міфопоетичну семантику. До першого виду слід віднести такі метаобрази міфопоетичного концепту *НЕДОЛЯ*, як ТЕМНЕ з подальшими нашаруваннями образів-міфем доби залізного віку (вербалізований образ «un château noir», міфологічний комплекс Аїд, міфема кіммерійців, мерців, актант Ірена з міфемою Едипа, актант Королева з міфемами Нікти й Тисифони), МІСЯЦЬ (міфема Гекати), НЕВИДИМЕ (актант Служниці, міфема Мойр, Ериній, Сирен, мерців), СТАРЕ (актанти Королева, Агловаль), ХОЛОДНЕ (актант Королева), ВОЛОГЕ (образ «la mer», міфема Океану). До другого виду можна віднести неолітичний метаобраз СОНЦЕ міфопоетичного концепту *ДОЛЯ* (актанти Тентажилі, Ірена, образи «une couronne d'or», «des boucles d'or», «les yeux profonds», міфема Аполлона та Сивіли).

Висновки і пропозиції. Аналіз зафіксованих даних дозволяє виділити основну міфопоетичну дієсхему, наявну в усіх текстах ранньої драматургії, окрім драми «Смерть Тентажиля». Цю дієсхему можна сформулювати так: *перехід із негативно маркованої МКМОІ “ЖИТТЯ-СМЕРТЬ” у позитивно марковану МКМОІ “СМЕРТЬ”*. Учасниками такого ініціаційного руху виступають актанти драм Алладіна, Паломід і Потопельниця. У тексті драми «Алладіна і Паломід» наявний розширений варіант такої дієсхеми: *перехід з позитивно*

маркованої МКМОІ “ЖИТТЯ” до негативно маркованої МКМОІ “ЖИТТЯ-СМЕРТЬ”, і далі – до позитивно маркованої МКМОІ “СМЕРТЬ”. У текстах драм присутній також зворотний міфопоетичний сценарій: *перехід із позитивно маркованої МКМОІ “СМЕРТЬ” у негативно марковану МКМОІ “ЖИТТЯ-СМЕРТЬ”*. Розширеним варіантом такої дієсхеми постає ініціаційний шлях актанта Тентажиля: *перехід із позитивно маркованої МКМОІ “СМЕРТЬ” у позитивно марковану МКМОІ “ЖИТТЯ”, а звідти – у негативно марковану МКМОІ “ЖИТТЯ-СМЕРТЬ”*.

Виходячи з викладеного вище, провідну міфічно конотовану ідею «Трьох драм для маріонеток» М. Метерлінка слушно визначити як *нейтралізацію негативної семантики Життя через*

перехід у позитивно марковану Смерть. Водночас із цією провідною ідеєю пов’язані міфічно конотовані мікроідеї «колообіг душ» та «спокута внутрішнього негативу». Вочевидь основною міфічно конотованою темою ранньої драматургії М. Метерлінка виступає *взаємозв’язки між Життям і Смертю*, з актуалізацією мікротем «взаємозв’язок Життя, Смерті й Вічності», а також «взаємозв’язок Кохання, Смерті й Вічності». Перспективним видається подальше дослідження міфопоетичних закономірностей авторської картини світу в інших драматичних творах М. Метерлінка для виділення загальної міфопоетичної картини світу драматургії видатного бельгійського франкомовного письменника в ширших семіотичних контекстах.

Список літератури:

1. Мелетинский Е. М. Поэтика мифа. Москва: Наука, 1976. 408 с.
2. Метерлінк М. Рання драматургія. Київ: Радуга, 2015. 284 с.
3. Фрейденберг О. Поэтика сюжета и жанра: Период античной литературы. Ленинград: Художественная литература, 1936. 456 с.
4. Цивьян Т. В. Лингвистические основы балканской модели мира. Москва: Наука, 1990. 207 с.
5. Чистяк Д. О. Інтертекстуальний аналіз художнього тексту. Київ: Саміт-книга, 2020. 136 с.
6. Чистяк Д. О. Міфопоетична картина світу в бельгійському символізмі. Київ: Радуга, 2016. 272 с.
7. Чистяк Д. О. Міфопоетична картина світу у драмі Моріса Метерлінка «Алладіна і Паломід» (1894). *Науковий вісник ДДПУ імені І. Франка. Серія: Філологічні науки (мовознавство)*. 2021. № 16. С. 153–158.
8. Чистяк Д. О. Мова міфопоетичного космосу в українській та бельгійській символістській поезії. Київ: Саміт-книга, 2019. 608 с.
9. Чистяк Д. О. Трансформація давньогрецького міфологічного інтертексту у драмі М. Метерлінка «Смерть Тентажиля» (1894). *Літературознавчі студії*. 2013. Вип. 39. Ч. 2. С. 453–461.
10. Шкунаева И. Д. Бельгийская драма от Метерлинка до наших дней. Москва: Искусство, 1973. 448 с.
11. Cantoni D. La picturalité du premier théâtre de Maeterlinck. *Annales Fondation Maeterlinck*. 1999. T. XXXI. P. 121-158.
12. Couvreur M. Le theme mythique de l’ondine dans le théâtre de Maeterlinck. *Textyles*. 1997. N° 1-4. P. 45-50.
13. Homère. L’Odyssée, Hymnes homériques et Batrakhomyomakhia. Paris: Lemerre, 1893. 486 p.
14. Lutaud Ch. Le Mythe maeterlinckien de l’anneau d’or englouti. *Annales Fondation Maurice Maeterlinck*. 1978. T. XXIV. P. 57–119.
15. Lyriques grecs. Orphée. Anacréon. Sappho. Tirtée. Stésichore. Solon. Alcée. Ibycus. Alcmane. Bacchylide. Pindare. Théocrite. Bion. Callimaque. Synésius. Anthologie. Paris: Lefèvre et Charpentier Editeurs, 1842. 602 p.
16. Maeterlinck, Maurice. Trois petits drames pour marionnettes: Intérieur. Alladine et Palomides. La mort de Tintagiles. Bruxelles: La Renaissance du Livre, 2009. – 288 p.
17. Sophocle. Les Trakhiniennes. Oidipous-Roi. Oidipous à Kolônos. Antigone. Philoktètès. Aias. Èlektra. Paris: Alphonse Lemerre, 1877. 503 p.
18. Virgile. L’Énéide. T. I. Paris: Delalain, 1825. 435 p.
19. Wood, Michael. Les cheveux de Mélisande. *Annales Fondation Maeterlinck*. 1958. Tome IV. P. 5–14.

Chystiak D. O. MYTHOLOGICAL WORLDVIEW IN “THREE SHORT DRAMAS FOR MARIONETTES” BY MAURICE MAETERLINCK

The article deals with the reconstitution of the mythological worldview in “Three short dramas for marionettes” (1894) by the famous French-speaking Symbolist writer, the reformer of the European “new drama” Maurice Maeterlinck. The research contains the critical analysis of the contemporary studies on mythological conceptualization, the delimitation of the structural and semantic markers of the mythological worldview in the diachronic perspective and the mapping of hierarchy of verbal structures in the paradigms of images to perform the reconstitution of mythological worldview. The principal mythological scheme was detected in all the plays, except “Tintagiles’ death”. We can formulate it as the transcending of the negatively

marked isotope LIFE-DEATH to the positively marked concept DEATH that is relevant for the conception of “tragic optimism” developed by Maurice Maeterlinck. In the text of “Alladine and Palomides” the variation is like that: the transcending of the positively marked isotope LIFE to the positively marked isotope DEATH. In “Tintagiles’ death” we detected the transcending of the positively marked isotopy DEATH to the negatively marked isotope LIFE-DEATH. Therefore, the general idea of “Three short dramas for marionettes” can be defined as the neutralizing of the negative semantics of Life and the transcending to the positively marked Death whereas the most important subject of the plays is “the relations between Life and Death” actualizing the subjects of relations between Life, Death and Eternity and those of Love, Death and Eternity. We suggest that the further study of the mythological aspects of worldview in other plays by Maurice Maeterlinck would give the opportunity to make the reconstitution of general mythological worldview of his prominent theatre.

Key words: *myth, symbol, worldview, Belgian Symbolism, intertext, concept, image.*